

ÎNCHEIERE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni împotriva lui Ion Ursu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 07 decembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 27 septembrie 2011, SAR „Donaris Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Ursu cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 11 octombrie 2007, între SAR „Donaris Group” SA și ÎM „Folicain” SRL a fost încheiat contractul de asigurare a mijloacelor de transport (autocasco) nr. CSK 2007-01-1026, prin care a fost asigurat automobilul de model Nissan X Trail, anul producerii 2007, cu nr. de înmatriculare C ML 899 contra mai multor riscuri, asigurarea vizând și prejudiciile ce rezultă din accidente de circulație.

Menționează că, la data de 17 aprilie 2008, în jurul orei 19.50, în mun. Chișinău, str. Studenților a avut loc un accident rutier, în care au fost implicate automobilele de model Vaz 2107, cu nr. de înmatriculare ST AJ 948, condus de Ion Ursu și automobilul de model Nissan X Trail, cu nr. de înmatriculare C ML 899, condus de Rusanda Lipcan.

Invocă că, conform procesului-verbal cu privire la contravenție administrativă, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Ion Ursu, care a încălcat prevederile pct. 39 subpct. (1) din Regulamentul circulației

rutiere, faptă calificată conform art. 124 alin. (1) din Codul cu privire la contravențiile administrative.

Relevă că, accidentul rutier a fost declarat SAR „Donaris Group” SA iar la data de 21 aprilie 2008, a fost deschis dosarul de daune nr. 0675-08 și întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor semnat de părțile implicate în accident.

Afirmă că, în urma examinării dosarului de daune s-a constatat că, cazul este asigurat și urmează a fi acordată despăgubirea de asigurare autovehiculului avariata de model Nissan X Trail, nr. de înmatriculare C ML 899, în mărime de 88340,00 lei.

Declară că, prin dispoziția nr. CSK-08/461U din 16 ianuarie 2009, evenimentul produs a fost recunoscut drept caz asigurat și s-a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 88 340,00 lei, sumă care a fost virată la contul asiguratului, fapt confirmat prin ordinele de plată.

Invocă că, conform prevederilor art. 1329 alin. (1) din Codul civil și luând în considerație că persoana responsabilă de cauzarea prejudiciului în rezultatul unui delict nu deține contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, prejudiciul urmează a fi reparat de persoana care posedă mijlocul de pericol sporit.

Astfel, consideră că, după plata despăgubirii de asigurare conform contractului de asigurare a mijloacelor de transport, păgubitul a cedat dreptul de creanță față de delicvent către SAR „Donaris Group” SA, ultimul a subrogat în drepturi pe asiguratul său ÎM „Folicain” SRL în limita despăgubirii de achitare și este în drept de a formula pretenții față de responsabilul de producerea pagubei.

Solicită încasarea din contul lui Ion Ursu în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în mărime de 88 340 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță respingând acțiunea și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantul nu a prezentat probe, care să confirme că Ion Ursu a fost atras la răspundere contravențională și actul de atragere la răspundere contravențională a fost confirmat de către contravenient prin achitarea acestuia sau a fost menținut prin decizia instanței de judecată, făcând trimitere la prevederile art. 7 și 442 din Codul contravențional, art. 1329 alin. (1) din Codul civil și art. 118 CPC și pct. 34 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 30 martie 2010 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației la soluționarea litigiilor ce decurg din asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Prima instanță a mai reiterat că, deși prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 august 2008, emisă în ordine de recurs asupra hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 27 iunie 2008, prin care a fost respinsă plângerea depusă de Ruxanda Lipcan și menținută decizia de aplicare a sancțiunii administrative emisă de șeful Serviciului securitatea circulației rutiere, supraveghere administrativă și relații cu publicul, sunt constatate anumite circumstanțe de încălcare a Regulamentului circulației rutiere, totuși vina

pârâtului urma să fie constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție, cu respectarea tuturor garanțiilor de rigoare garantate de Codul contravențional și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 a fost respins apelul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 17 martie 2017, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, a fost aplicată legea care nu trebuia să fie aplicată și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii.

Califică ca eronată concluzia instanțelor de judecată precum că nu a fost dovedită vinovăția lui Ion Ursu, deoarece instanța expres a menționat că, există actele juridice ce confirmă vinovăția intimatului și, anume, decizia Curții de Apel Chișinău și scrisoarea Inspectoratului General de Poliție, prin care se confirmă că Ion Ursu a fost atras la răspundere contravențională pentru săvârșirea accidentului rutier cu vinovăție.

Menționează că, conform răspunsului Secției poliției rutiere Strășeni, Ion Ursu a fost atras la răspundere contravențională pentru accidentul rutier enunțat.

Relevă că, conform prevederilor pct. 28 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16 decembrie 2013 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto, instanțele de judecată urmează să țină cont că lipsa deciziei agentului constatator a organelor de resort nu generează și respingerea în mod arbitrar a cererii de chemare în judecată. Prin urmare, instanța de judecată este în drept, în cadrul judecării cauzei civile privind repararea prejudiciului rezultat din accidentul rutier, să constate vinovăția pârâtului în cauzarea prejudiciului material, iar conform pct. 29 din Hotărârea enunțată, dacă autoritățile publice competente nu au reținut elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de autovehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de partea interesată (asigurător, asigurat, utilizator, persoana păgubită) prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.

Consideră eronată concluzia instanței de judecată precum că, Ion Ursu nu a participat la examinarea autovehiculului avariat de model Nissan X Trail, făcând trimitere la prevederile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, lege care nu urmează a fi aplicată în speță, deoarece cererea de chemare în judecată a fost înaintată în conformitate cu prevederile Codului civil,

în subrogare, mai mult, nu a fost posibilă examinarea autovehiculului avariat în prezența intimatului, deoarece vina acestuia a fost stabilită ulterior reparației autovehiculului.

Susține că, dovada deteriorărilor se confirmă prin anexa la procesul-verbal cu privire la contravenție și legătura cauzală a accidentului rutier cu prejudiciul cauzat.

Mai invocă că, instanța de apel s-a bazat doar pe declarațiile intimatului Ion Urus, nu a luat în considerație cele menționate de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și nici nu au intrat în esența aplicării prevederilor Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Menționează că, la materialele cauzei a fost anexat și procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit pe numele lui Ion Ursu, unde se descrie fapta și pentru ce se atrage la răspunderea contravențională, însă instanța de judecată nu a luat în considerație acest act juridic și nici nu s-a expus asupra acestuia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic